

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка**

Мирослава Влах

**ПРОГРАМА І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з курсу "Соціально-економіко-географічна термінологія"
для студентів географічного факультету**

Львів ЛНУ 2002

Рекомендовано до друку
кафедрою економічної
і соціальної географії
протокол № 1
від 3 вересня 2002 р.

Автор Мирослава Влах
Відповідальний за випуск Олег Шаблій
Редактор Мирослава Мартиняк

Програма і методичні рекомендації
з курсу "Соціально-економіко-географічна термінологія"
для студентів географічного факультету

Підп. до друку ...02.02. Формат 60x84 / 16. Папір друк. № 3. Друк офсет.
Умовн. друк. арк. 1.1. Тираж 100. Зам.

Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана
Франка. 79000. Львів, вул. П. Дорошенка, 41

Анотація

Запровадження курсу "Соціально-економічна термінологія" для студентів V курсу спеціальності 6.070500 "Економічна і соціальна географія" зумовлене потребою упорядкування її понятійно-категоріального апарату і створення відповідних терміносистем для організації і керівництва студентською науковою роботою.

Згідно з навчальним планом на вивчення курсу відведено 20 аудиторних годин, з них 10 год. – лекційні, 10 год. – практичні та семінарські заняття. Форма контролю – залік.

Залікова робота студентів – індивідуальна понятійно-термінологічна система суспільно-географічного дослідження (за тематикою дипломних робіт), а також словник термінів з даної проблематики.

При викладанні і засвоєнні студентами навчального матеріалу курсу виникають певні труднощі, зумовлені насамперед відсутністю літератури, у т.ч. україномовної (див. перелік рекомендованих джерел).

Теми лекційних занять

1. Теоретико-методологічні основи курсу "Соціально-економіко-географічна термінологія".
2. Понятійно-термінологічна система "Географія".
3. Об'єкти дослідження соціально-економічної географії.
4. Соціально-економічні просторові відношення і процеси.
5. Територіальні соціально-економічні структури.

Теми семінарських і практичних занять

1. Основні методологічні принципи термінотворення.
2. Суспільно-географічні симплекси.
3. Понятійно-термінологічна система "Територіальна організація суспільства".
4. Понятійно-термінологічні системи у студентській науковій роботі (за тематикою завдань дипломних робіт).

Тема 1. Методологічні та теоретичні основи курсу

Наука і наукова термінологія на сучасному етапі людського суспільства.

Становлення української термінології. Національні слова як основа термінологічної системи. Запозичення як об'єктивний і неминучий фактор терміноутворення. Недержавний статус української мови і державна роз'єднаність української мовної території протягом історичного часу як гальмо розвитку української наукової мови.

Початки термінологічної розбудови української мови у працях учених Києво-Могилянської академії (XVII ст.). Теорія терміна у філософській концепції Г.Кониського.

Вивчення географічної термінології на підставі "Словника староукраїнської мови XIV-XV ст." (у 2 т. К., 1977, 1978) та "Словника української мови XVI- першої половини XVII ст. (Вип. 1-6. Львів, 1994-1999).

Періоди формування української наукової термінології:

I період — друга половина-кінець XIX ст. Термінологічна діяльність журналу "Громада" та НТШ. Іван Верхратський про терміни і терміносистеми в аспекті розбудови наукового стилю української мови. Теорія терміна у науково-естетичній концепції Івана Франка. Степан Рудницький та його внесок у розвиток української географічної термінології.

II період — початок XX ст. Створення наукових товариств у Східній Україні (1913 р. — Київське, 1918 р. — Луганське) та термінологічних комісій — АНУ (1919), Київського наукового товариства (1918).

III період — 20-і-30-і роки XX ст. Створення Інституту української наукової мови (ІУНМ) ВУАН (1921), Географічної секції при Природничому відділі ІУНМ (1923). Значення термінологічних словників, укладених ІУНМ ВУАН на переломі 20-х-30-х років ("Українсько-німецько-російський словник фізичної, математичної географії і картографії" К.Дубняка, "Словник з антропогеографії" А.Носова); "Термінологічних бюлетенів" Інституту мовознавства УАН (1934-1936 рр.), а також публікацій науково-популярного журналу "Рідна школа" (1933-1939, гол ред. проф. І.Огієнко) для розвитку української термінології.

Терміноупорядна діяльність в Українському науково-дослідному Інституті географії та картографії (Харків, 1927-1933).

IV період — 50-60-і роки XX ст. Видання АН УРСР термінологічних словників на базі перекладного матеріалу.

Сучасний період — з часу здобуття Україною державної незалежності у 1991 р. Міжнародні наукові конференції з проблем української термінології (Львів, 1990; 1992; 1994; 1996; 1998; 2000). Створення Українського термінологічного товариства (2000); завдання та форми його діяльності.

Філософська суть понять, категорій, термінів. Закон оберненого співвідношення між обсягом і змістом понять.

Основні теоретико-методологічні принципи терміновірної роботи (принцип відображення; принцип системності; принцип антиномії; принцип передбачення; принцип традиції) та розвиток понятійної бази соціально-економічної географії.

Вимоги до *наукових термінів* (правильна орієнтація, системність, дериватність, коротка форма викладу, милозвучність, граматична правильність, унікальність, здатність до перекладу на інші мови); вимоги до *термінів-означень* (однозначність, відсутність "кола"; відповідність терміна і родового поняття — відповідність предметів, процесів, величин, відносин, властивостей та якостей; співмірність — однаковий обсяг поняття, що означається, і поняття, за допомогою якого означають; вимоги до *означень* (об'єктивність, історичність, чіткість, завершеність пояснення).

Поняття про природно-сформовану та упорядковану термінологію. Недоліки природно-сформованої термінології — полісемія; синонімія; відсутність фіксованих значень (чітких означень) термінів; неточність термінів (хибна орієнтація), нетермінованість деяких важливих наукових понять, що зумовлює появу складних фразеологічних виразів; відсутність систематичності у побудові сукупності взаємопов'язаних термінів; порушення норм і правил мови при термінуванні понять чи при означенні термінів.

Понятійно-термінологійні системи (ПТС). Відкритість, динамічність, природно-штучний характер (логічна і лінгвістична системність ПТС). Ієрархічні ПТС.

Організація роботи з упорядкування соціально-економіко-географічної термінології (опитування корифеїв, хрестоматійний, монографічний, розроблення робочих означень тощо). Уніфікація і стандартизація термінів. Системологічні принципи.

Вплив інтеграційних процесів у сучасній науці на формування понятійної бази соціально-економічної географії. "Стикові" проблеми наукових досліджень (екологічні, демографічні, соціальні) як "канали" взаємопроникнення наукових категорій. Широке використання у соціально-економіко-географічних дослідженнях загальнонаукових категорій. Проблеми формування загальногеографічних понять. Економізація, соціологізація, гуманізація та екологізація соціально-економічної географії як фактори виникнення нових ПТС. Методи логічного конструювання складних соціально-економіко-географічних понять.

Тема 2. Понятійно-термінологічна система "Географія"

Об'єкти географічного дослідження і спостереження. Географічні об'єкти — елементи земної поверхні (територія, акваторія, аероторія, геоторія). Географічні утворення і симплекси (елемент, компонент, сукупність, територіальне поєднання, група, мережа, вузол). Географічні системи і комплекси, їх структури: прості (територіальна, галузева, функціональна, компонентна) і комбіновані (галузево-функціональна, територіально-функціональна).

Основні географічні таксони (ареал, зона, район, регіон, полігон, комірка). Структурні елементи таксонів (ділянка, точка, центр, фокус, ядро, периферія, полюс, лінія, границя).

Географічні відношення: а) відношення між територією і явищем (розміщення, розселення; щільність явища, місткість території, потенціал території; рівномірне, кореляційне, розсіяне, зональне, регіональне, ареальне, еквівалентне розміщення); б) відношення між територіями (кратність, ієрархія, територіальна концентрація, суміжність); в) відношення між географічними об'єктами (сумісність, несумісність, притягання, відштовхування, контактна зона). Закон контактної взаємодії, географічне поле). Поняття про географічне положення (математико-географічне, фізико-географічне, економіко-географічне, еколого-географічне, соціально-географічне, політико-географічне; мезо- і макро- і мікроположення; глобальне, регіональне і локальне положення).

Географічні зв'язки. Поняття зв'язку, агента зв'язку, каналу зв'язку, носія зв'язку, засобу зв'язку.

Просторові географічні процеси (розміщення, переміщення, диференціація, концентрація, стягування, агломерування, поляризація, вирівнювання, диверсифікація, інтеграція). Екологічні процеси (детеріорація, інтоксикація, ерозія, меліорація, критично-допустима концентрація, критична концентрація).

Тема 3. Понятійно-термінологічна система "Соціально-економічна географія"

Дефініція наукових дисциплін. Поняття об'єкта, предмета, конкретних об'єктів і методу дослідження. Предмет економічної і соціальної географії (загальний, конкретний).

Основні об'єкти соціально-економіко-географічного дослідження. Соціально-економіко-географічні симплекси (підприємство, перегін, поселення).

Соціально-економіко-географічні відношення: а) територіальний поділ праці (внутрішній, міжрайонний, міжзональний, міжнародний; генеральний, постадійний, фазовий); б) розміщення продуктивних сил (групове, комплексне, розосереджене); в) поняття пропорцій розвитку суспільного

виробництва (внутрішньогалузеві, міжгалузеві, національно-господарські, територіальні); г) соціально-економіко-географічні зв'язки (економічні, соціальні, демографічні, виробничі, технологічні, інфраструктурні, інформаційні, природно-господарські, соціально-екологічні, ресурсно-сировинні, економіко-екологічні, рекреаційні, внутрішньорайонні, міжрайонні, зовнішньоекономічні); д) поняття форми суспільної організації виробництва: 1) концентрація (напрямки, рівень, форма, поріг концентрації); 2) спеціалізація (галузева, внутрішньогалузева, внутрішньозаводська; предметна, подетальна, стадійна; 3) кооперування (предметне, подетальне, технологічне; постійне, тимчасове; міжгалузеве і внутрішньогалузеве; міжрайонне і внутрішньорайонне); 4) комбінування (форми комбінування, типи комбінатів); 5) поняття економіко-соціально-географічного положення (промислово-географічне, аграрно-географічне, транспортно-географічне, торгівельно-географічне, демогеографічне, еколого-географічне; центральне, ексцентричне, периферійне, глибинне; міра економіко- і соціально-географічного положення).

Просторові соціально-економіко-географічні процеси (розміщення продуктивних сил, міграція, переселення, локалізація, освоєння території, урбанізація, руралізація, агрополізація, агломерація, регіональне економічне вирівнювання).

Загальні та специфічні закони, закономірності і принципи розміщення виробництва. Поняття економіко-географічного закону. Чинники розміщення і регіонального розвитку (енергетичний, паливний, сировинний, водний, працересурсний, транспортний, інфраструктурний, споживання, екологічний, економіко-соціально-географічного положення).

Складні економіко- і соціально-географічні об'єкти. Поняття комплексу і системи у соціально-економічній географії. Територіально-виробничий (ТВК) і соціально-економічний комплекс як поняття економічної і соціальної географії (зміст, систематика ТВК, типологія за типом структури, стадіями розвитку, спеціалізацією).

Компонентна структура ТВК. Поняття енерговиробничого циклу (структурні одиниці, стадії розвитку, систематика). Галузева структура ТВК. Міжгалузеві територіальні комплекси. Їх види і типи. Поняття природокористування. Територіальні економіко-екологічні проблеми природокористування. Типи економіко-екологічних проблемних ситуацій.

Агропромислова та агротериторіальна інтеграція. Напрямки інтеграції у сільському господарстві (міжгосподарська кооперація, агропромислове комбінування). Поняття агропромислового комплексу (АПК). Типи АПК (АПК країни, регіональні та локальні АПК). Типи виробничих агропромислових формувань.

АПК і агробізнес.

Поняття транспортної системи (транспортний вузол, транспортна лінія, транспортна мережа, рейс, маршрут, політранспортна магістраль: вантажо- і

пасажиropевезення, пропускна здатність, транспортні витрати). Транспортно-економічне районування.

Системи розселення (агломерація, агломераційний ефект, опорний каркас розселення, локальна система розселення, регіональна система розселення мобільність населення, поля міграцій, система розселення країни).

Економіко-географічні райони. Поняття економічного району. Районоформувальні чинники та принципи економічного районування. Структурні елементи економічного району: а) елементи територіальної структури, форма, ядро, периферія, границя); б) елементи функціонально-галузевої структури (галузь спеціалізації, допоміжна галузь, інфраструктурна галузь, обслуговувальна галузь). Динамічні характеристики економічного району (динамічна галузь, комплексувальна галузь, провідні галузі, профільююча галузь). Таксономія економічного районування (економічна зона, основний економічний район, економічний підрайон, обласний економічний район, підобласний економічний район, низовий економічний район, економічний вузол, центр і пункт). Поняття спеціалізації і комплексного розвитку економічного району.

Тема 4. Понятійно-термінологічні інтерсистеми

Інтерсистема "географічне довкілля". Зміст і обсяг поняття "географічне довкілля". Природне довкілля. Поняття біосфери, геотехносфери, соціосфери, соціоекосистеми (глобальної, регіональної, локальної), ойкумени, ноосфери, геоверсума.

Інтерсистема "територіальні аспекти управління". Геокібернетика. Система територіального управління та планування. Суб'єкт (автоном, санкціонер, координатор) і об'єкт управління. Центр управління, вузол управління.

Інтерсистема "простір". Географічний, економіко- соціально-географічний простір. Економіко- соціально-географічне поле. Геопросторові структури. Властивості географічного простору (розмірність, дискретність, континуальність, щільність, концентрація, кратність, розосередженість, поляризація). Поняття географічного місця, території. Полісемія терміну "територіальний" (просторовий, географічний, регіональний, національний).

Література

Основна

1. *Алаев Э.Б.* Экономико-географическая терминология. М., 1977.
2. *Алаев Э.Б.* Социально-экономическая география: Понятийно-терминологический словарь. М., 1983.
3. *Голіков А.П., Чорномаз П.О., Казакова Н.А.* Словник-довідник суспільно-географічних термінів. Харків, 2001.
4. *Олійник Я.Б., Степаненко А.В.* Вступ до соціальної географії: Навч. посібн. К., 2000.
5. *Панько Т.І., Качан І.М., Мацюк Г.П.* Українське термінознавство: Підручн. Львів, 1994.
6. *Пістун М.Д.* Основи теорії суспільної географії. К., 1996.
7. Проблеми української термінології: Мат. 6-ої міжнародн. наук. конф. // Вісн. держ. ун-ту "Львівська політехніка". № 402. Львів, 2000.
8. *Топчієв О.Г.* Основи суспільної географії: Навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2001. 560 с.
9. *Топчієв О.Г.* Терміни і поняття в економічній географії. К., 1982. Українська географічна енциклопедія. В 3-х т. - К., 1989-1993.
10. *Шаблій О.* Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. - Львів, 2001.

Додаткова

1. *Анісімова Г., Влах М.* Понятійно-термінологічний словник із курсів "Географія населення з основами етнографії", "Демографія" та "Геоурбаністика". Львів, 1999.
2. *Барков А.С.* Словник-довідник з фізичної географії. К., 1950.
3. *Верхратський І.* Початки про уложення номенклатури і термінології природописної народної. Львів, 1864-1879.
4. *Вовк Х.В.* Студії з української етнографії і антропології. К., 1995.
5. *Дубняк К.* Стан і завдання української географічної термінології // Зап. Укр. наук.-дослідн. ін-ту географії та картографії. 1928. Вип. 1.
6. Краткая географическая энциклопедия: В 5-ти т. М., 1960-1965.
7. *Купчинський О.А.* Етимологічний словник літописних географічних назв Південної Русі. Львів, 1985.
8. *Купчинський О.А.* Найдавніші слов'янські топоніми України як джерело історико-географічних досліджень. Львів, 1981.
9. *Марусенко Т.А.* Материалы к словарю украинских географических апеллятивов / Полесье: Лингвистика. Археология. Топонимика. М., 1968.
10. Моделирование территориально-производственных комплексов: методология, теория, метод // Под ред. А.Т. Ващенко. - Львов, 1981.

11. *Мороз С.А., Онопрієнко В.І., Бортник С.Ю.* Методологія географічної науки. К., 1997.
12. *Огієнко І.* Історія української граматичної термінології // Зап. Укр. наук. т-ва в Києві. 1908. Кн. 1.
13. Основные понятия экономической географии. М., 1973.
14. Російсько-український словник наукової термінології: Суспільні науки / *Й.Ф. Андерш, С.А. Воробйова, М.В. Кравченко* та ін. К., 1994.
15. Російсько-український словник наукової термінології: Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю та Космос / *В.В. Гейченко, В.М. Завірюхіна, О.О. Зеленюк* та ін. К., 1998.
16. *Рудницький С.* Начерк географічної термінології / Фрагмент німецько-українського словника географічних термінів / Зб. МПЛС НТШ. Т. XII. Львів, 1908. С.1-151.
17. *Рудницький С.* Причинок до географічної термінології. Вступ // Зб. МПЛС НТШ. Т. 15. 1913. Вип. 2.
18. *Саушкин Ю.Г.* Экономическая география: история, теория, методы, практика. М., 1973.
19. Словарь української мови / Упорядкував з додатком власного матеріалу Борис Грінченко: В 4 т. К., 1996-1997.
20. Словник української мови. В 11 т. К., 1970-1980.
21. Словник української мови XVI- першої половини XVII ст./ За ред. Д.Гринчишина. Вип. 1-6. Львів, 1994-1999.
22. Словник староукраїнської мови XIV-XV ст. У 2 т. К., 1977, 1978.
23. *Смирнов А.М.* О системах экономико-географических понятий. Труды Одес. ун-та, 1955, № 145. С.17-26.
24. Соціально-економічна географія світу /За ред. С.П. Кузика. Тернопіль, 1998.
25. *Толстой Н.И.* Славянская географическая терминология: Семасиологические этюды. М., 1969.
26. *Тутковський П.А.* Словник геологічної термінології (проект). К., 1923.
27. *Холодний Г.* До історії організації термінологічної справи на Україні // Вісн. Ін-ту укр. наук. мови. 1928. № 1.
28. *Шаблій О.І.* Міжгалузеві територіальні системи: проблеми методології і теорії. Львів, 1976.

Контрольні питання

1. Суть понять і термінів.
2. Природно-сформована термінологія і упорядкована термінологія.
3. Понятійно-термінологічна система.
4. Наукові вимови до означень (дефініцій).
5. Наукові вимоги до термінів.
6. Методологічні принципи термінотвірної роботи.
7. Геоторія та її складові частини.
8. Географічні утворення та об'єкти.
9. Означення об'єкта географічного дослідження.
10. Прості географічні об'єкти.
11. Складні географічні об'єкти.
12. Поняття географічної системи та комплексу.
13. Означення географічних таксонів (ареал, зона, район).
14. Сутність географічних відношень.
15. Терміни для означення відношень між геоторією і явищами.
16. Міжгалузеві територіальні комплекси, їх види і типи.
17. Терміни для означення відношень між таксонами.
18. Терміни для означення відношень між географічними об'єктами.
19. Географічні зв'язки. Терміни, що використовуються для кваліфікації зв'язків.
20. Суть та види геопросторових процесів.
21. Територіально-структурні геопросторові процеси.
22. Компонентно-структурні геопросторові процеси.
23. Термінування екологічних процесів.
24. Термінування географічних класифікацій та типологій.
25. Термінування хроноструктурних процесів.
26. Основні об'єкти соціально-економіко-географічного дослідження.
Соціально-економіко-географічні комплекси.
27. Територіальний поділ праці як прояв соціально-економіко-географічних відношень.
28. Суть та види соціально-економіко-географічних зв'язків.
29. Поняття економіко-географічного положення.
30. Просторові соціально-економіко-географічні процеси (розміщення продуктивних сил, міграція, локалізація, освоєння території, урбанізація, руралізація, агломерація).
31. Складні соціально-економіко-географічні об'єкти. Поняття комплексу і системи у соціально-економічній географії.
32. Означення ТВК. Типологія за типом компонентної структури, стадіями розвитку, спеціалізацією.
33. Поняття енерговиробничого циклу (структурні одиниці, стадії розвитку, систематика).
34. Компонентна структура ТВК.

- 35.Поняття транспортної системи.
- 36.Поняття системи розселення.
- 37.Поняття соціально-економіко-географічного району.
- 38.Районоформувальні фактори (чинники) та принципи економічного районування.
- 39.Економізація, соціологізація та екологізація економічної географії як чинники виникнення нових понятійно-термінологічних систем.
- 40.Означення поняття розміщення. Види розміщень явищ на території.
- 41.Поняття про складові частини функціонально-компонентної структури економічного району.
- 42.Поняття спеціалізації і комплексного розвитку економічного району.
- 43.Таксономія економічного районування.
- 44.Типи пропорцій розвитку господарства.
- 45.Поняття спеціалізації території.
- 46.Поняття концентрації в економічній географії.
- 47.Поняття кооперування в економічній географії.
- 48.Означення терміну "розміщення продуктивних сил".
- 49.Поняття біосфери, геотехносфери, соціосфери, соціоекосистеми, ойкумени, ноосфери, геOVERCUM.
- 50.Чинники розміщення та регіонального розвитку.

Семінарське заняття 1

Тема: Основні методологічні принципи термінотворення

План:

1. Суть понять і термінів. Природно-сформована термінологія і упорядкована термінологія.
2. Методологічні принципи термінотворення: принцип відображення; принцип системності; принцип антиномії; принцип передбачення; принцип традиції.
3. Наукові вимоги до термінів та наукових означень.
4. Методи логічного конструювання складних понять.
5. Суть понятійно-термінологічної системи.

Список літератури:

1. Алаев Э.Б. Экономико-географическая терминология. М., 1977.
2. Алаев Э.Б. Социально-экономическая география: Понятийно-терминологический словарь. М., 1983.
3. Д'яков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.Б. Основи термінотворення. К., 2000.
4. Крижанівська А., Симоненко Л. Актуальні проблеми упорядкування наукової термінології. К., 1987-1988.
5. Мороз С.А., Онопрієнко В.І., Бортник С.Ю. Методологія географічної науки. К., 1997.
6. Панько Т.І., Качан І.М., Мацюк Г.Т. Українське термінознавство. Львів, 1994.
7. Пістун М.Д. Основи теорії суспільної географії. К., 1996.
8. Соціально-економічна географія світу / За ред. Кузика С.П. Тернопіль, 1998.
9. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії: Навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2001. 560 с.
10. Філософський словник / За ред. В.І. Шинкарука. К., 1986.
11. Шаблій О.І. Академік Степан Рудницький - фундатор української географії. Львів; Мюнхен, 1993. С. 31-34.
12. Шаблій О. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів, 2001.

Семінарське заняття 2
Тема: Суспільно-географічні симплекси

План:

1. Поняття суспільно-географічних симплексів та нові підходи до їх означень.
2. Підприємство як первинний об'єкт економіко-географічних досліджень.
3. Поселення як первинний об'єкт демогеографічних досліджень.
4. Транспортний перегон як первинний об'єкт транспортно-географічних досліджень.
5. Соціум як первинний об'єкт соціо-географічних досліджень.

Список літератури

1. *Алаев Э.Б.* Экономико-географическая терминология. М., 1977.
2. *Алаев Э.Б.* Социально-экономическая география: Понятийно-терминологический словарь. М., 1983.
3. *Мороз С.А., Онопрієнко В.І., Бортник С.Ю.* Методологія географічної науки. К., 1997.
4. *Пістун М.Д.* Основи теорії суспільної географії. К., 1996.
5. Соціально-економічна географія світу / За ред. Кузика С.П. Тернопіль, 1998.
6. *Топчієв О.Г.* Основи суспільної географії: Навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2001. 560 с.
7. *Шаблій О.* Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії.- Львів, 2001.

Семінарське заняття 3

**Тема: Понятійно-термінологічна система
"Територіальна організація суспільства"**

План:

1. Суть територіальної організації суспільства.
2. Інтегральні та компонентні форми геопросторової організації суспільства.
3. Форми територіальної організації суспільства на наддержавному, загаль-нодержавному, регіональному та локальному рівнях.

Список літератури:

1. *Алаев Э.Б.* Экономико-географическая терминология. М., 1977.
2. *Алаев Э.Б.* Социально-экономическая география: Понятийно-терминологический словарь. М., 1983.
3. *Бакланов П.Я.* Циклы комплексообразования в территориальной организации общества. Алма-Ата, 1989.
4. *Ищук С.І.* Розміщення продуктивних сил (теоретико-методологічні основи). К., 1997.
5. *Колотиевский А.М.* Вопросы теории и методики экономического районирования. Рига, 1967.
6. *Коротун І.М., Коротун Л.К., Коротун С.І.* Розміщення продуктивних сил України. Рівне, 1997.
7. *Луцишин П.В., Клімонт Д., Луцишин Н.П.* Територіальна організація суспільства (основи теорії): Навч. посібник. Луцьк, 2001. 334 с.
8. *Мороз С.А., Онопрієнко В.І., Бортник С.Ю.* Методологія географічної науки. К., 1997.
9. *Паламарчук А.М.* Общественно-территориальные системы. К., 1992.
10. *Пістун М.Д.* Основи теорії суспільної географії. К., 1996.
11. *Поповкін В.А.* До економічного районування України // Укр. геогр. журнал. 1993. № 9. С.55-60.
12. Розміщення продуктивних сил України: Підручн. / Є.П.Качан, М.О.Ковтонюк, М.О.Петрига та ін. За ред. Є.П.Качана. К., 1997.
13. Соціально-економічна географія України / За ред. проф. О.Шаблія. Львів, 2000.
14. Территориальная структура производственных комплексов. К., 1981.
15. *Хорев Б.С.* Понятия территориальной организации общества и управления как основные понятия социально-экономической географии // Вопр. геогр. 1980. №115. С.75-86.

16. Хорев Б.С. Территориальная организация общества: актуальные проблемы регионального управления и планирования в СССР. М., 1981.
17. Хорев Б.С. Территориальная организация общества. М., 1985.
18. Шаблій О. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів, 2001.
19. Шевчук Л. Розміщення продуктивних сил. Львів, 2001.

Практична робота 1

Тема: Понятійно-термінологічні системи (за тематикою дипломних робіт)

План:

1. Скласти логіко-графічні схеми понятійно-термінологічних систем, що використовуються студентом при виконанні дипломної роботи.
2. Укласти словник суспільно-географічних термінів, що стосуються об'єкта дипломного дослідження.